

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“คอมพิวเตอร์” เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสำคัญกับมนุษย์ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการใช้งานแทบทุกประเภทเท่าที่ความสามารถของคอมพิวเตอร์จะนำมาใช้งานได้ตามที่ผู้ใช้ต้องการ จนทำให้รู้สึกได้ว่าคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในแต่ละวัน เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิจัย การตรวจสอบ การนับคะแนนและการรวมคะแนน เป็นต้น (สุวิมล ชนวัฒน์, 2539, หน้า 1) ปัจจุบันเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนารูปแบบไปจนถึงขั้นที่สามารถทำให้โลกทั้งโลกมาอยู่ใกล้ตัวบุคคลมากขึ้น (บุษกรีน ถุกษะเมธ, 2539, หน้า คำนำ) โดยการที่มนุษย์นำเครื่องคอมพิวเตอร์หลายเครื่องเข้ามารวมกันเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนและใช้งานด้านข้อมูลต่าง ๆ โดยมีการผ่านสัญญาณในระบบทำให้เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (รัตนภรณ์ นະขาว, 2542, หน้า 2) เครือข่ายของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันมีอยู่มาก บางเครือข่ายก็ใหญ่บางเครือข่ายก็เล็กและบางเครือข่ายก็มีรูปแบบการต่อเชื่อมที่แตกต่างกันไปแล้วแต่หลักในการใช้งานของเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมากเข้าด้วยกันทำให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลกเอาไว้ด้วยกัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีตั้งแต่ด้านดาราศาสตร์ ปรัชญา ศิลปะ และอื่น ๆ (วนิดา จันทจุรากร, 2543, หน้า 3) เรียกเครือข่ายรูปแบบนี้ว่าเครือข่าย “อินเทอร์เน็ต” อินเทอร์เน็ต เป็น เครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่โยงใยคอมพิวเตอร์ทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกันโดยอยู่ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกันคือ TCP/IP ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลรวมถึงใช้บริการต่าง ๆ บนเครือข่ายได้ (คมกริช ทัทภักฯ, 2540, หน้า 14) ระบบอินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากอินเทอร์เน็ตประกอบไปด้วยเน็ตเวิร์กนับพันที่ต่อเข้าด้วยกันทั่วโลก เน็ตเวิร์กเป็นกลุ่มของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อเข้าด้วยกันเพื่อใช้อุปกรณ์ร่วมกันในแต่ละหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล บริษัทเอกชน หรือแม้กระทั่งสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลกในโลกอินเทอร์เน็ตจะให้ข้อมูลเฉพาะเท่านั้น และต้องเป็นข้อมูลที่สามารถประมวลผลในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ผลที่ได้ออกมาก็คือสามารถแปลงกลับเป็นข้อความ ภาพถ่าย กราฟิก เสียง วิดีโอ ไฟล์โปรแกรม แคลคูล็อก สิ้นค้า ใบสั่ง และอื่น ๆ (พงษ์ระพี เดชพาหพงษ์, 2539, หน้า 30) อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างเด่นชัดเป็นเวลาร่วม 10 ปี โดยปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกไม่ต่ำกว่า 170 ประเทศ

และมีอินเทอร์เน็ตใช้เป็นจำนวนมาก อินเทอร์เน็ตจึงเป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่น่าสนใจและ อินเทอร์เน็ตยังเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในหลายวงการ ทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ธุรกิจต่าง ๆ การเรียนการสอน หรือการค้นคว้าข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ (วนิดา จันทจุฑากร, 2543, หน้า คำนำ) ทั้งนี้อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า และการติดต่อสื่อสารเป็นหลัก เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และให้ความสะดวกรวดเร็วในการทำงานจึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดประเภทหนึ่ง ทำให้เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในแต่ละวงการอาชีพว่าอินเทอร์เน็ตสามารถ ให้คุณประโยชน์มากมายแก่ผู้ใช้

อินเทอร์เน็ตคือแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแหล่งค้นคว้าข้อมูลขนาดใหญ่ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่ใช้ค้นคว้าได้ทั่วโลกทำให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความทันสมัยตลอดเวลา อินเทอร์เน็ตยังให้บริการค้นคว้าด้านสารสนเทศและการรับข้อมูลข่าวสาร เช่น รูปแบบข้อความภาพ กราฟฟิค เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็นในอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ (เพ็ญทิพย์ จิรพันธุ์, 2539, หน้า 16) โดยความสะดวกของการใช้อินเทอร์เน็ตนี้เอง จึงทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นโปรแกรม ที่สนองความต้องการของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสูงเมื่อเทียบกับสื่อชนิดอื่นและยังเป็นที่ยอมรับแพร่หลายไปทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว

ถึงแม้อินเทอร์เน็ตจะได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปแล้ว แต่ก็ยังมีบุคคลบางกลุ่มกล่าวว่าหากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตขาดวิจารณญาณที่ดี หรือนำคุณประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตไปใช้ประโยชน์ในทางที่ผิดแล้วอาจส่งผลกระทบต่อเสียด้านร้ายแรงได้ ปัจจุบัน ได้มีบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและสื่อต่าง ๆ ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำอินเทอร์เน็ต ไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกันอย่างมาก โดยมุ่งประเด็นไปที่เด็กและเยาวชน กลุ่มซึ่งมีความนิยมในการเข้าไปใช้บริการร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตอย่างมากในปัจจุบัน โดยจากผลสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเมื่อเดือนกันยายน – ตุลาคม พ.ศ. 2543 ปรากฏว่ากลุ่มที่อายุระหว่าง 10 – 19 ปี มีการเล่นอินเทอร์เน็ต 15.6 % และในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตส่วนมากใช้เพื่อค้นหาข้อมูล 85.2 % ติดตามข่าว 66.3 % เล่นเกมส์ 45.1 % (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2542, หน้า 38, 60) จะเห็นว่าช่วงอายุดังกล่าวเป็นกลุ่มเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและอยู่ในช่วงอายุที่เรียกว่า “วัยรุ่น” ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่อยากรู้ อยากเห็น และอยากลองสิ่งที่มี ความแปลกใหม่ตลอดเวลา โดยโปรแกรมอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมในกลุ่มวัยรุ่น คือ การส่ง e-mail และการ chat ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ได้รับความนิยมอย่างมาก เนื่องจากการใช้ความรวดเร็วเป็นจุดขาย รวมถึงช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการส่งจดหมาย

อย่างในอดีต และการติดต่อสื่อสารผ่านโปรแกรมนี้ยังมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการติดต่อแบบเก่า (พันจันทร์ ธนวัฒน์เสถียร, ม.ป.ป., หน้า 100) และเหตุผลหนึ่งที่กลุ่มวัยรุ่นนิยมใช้โปรแกรมประเภทนี้เนื่องจากโปรแกรมนี้เปรียบเสมือนการเข้าไปในงานปาร์ตี้ที่ผู้เล่นมีความต้องการที่จะพบปะผู้คน มีการแบ่งกลุ่มสนทนาตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ ชื่นชอบหรือมีความถนัด (วงศ์ประชา จันทร์สมวงศ์ และคณะ, 2542, หน้า 47) และเหมาะสมกับตัวผู้เล่นมากที่สุด ดังนั้นความอิสระอย่างไร้ขีดจำกัดของอินเทอร์เน็ต จึงมีประโยชน์อย่างมากมายมหาศาลต่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ในความอิสระอย่างไร้ขีดจำกัดของอินเทอร์เน็ตจึงถือเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดปัญหาตามมาไม่ว่าจะเป็นการสืบค้นความลับต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ การเล่น chat, การเล่น icq, การส่ง e-mail นัดพบกันของกลุ่มวัยรุ่น ทำให้เกิดคดีต่าง ๆ ตามมา ประเภทของ game service แสดงถึงความรุนแรงในการต่อสู้ เป็นต้น โทษของการเล่นอินเทอร์เน็ตอาจเกิดขึ้นโดยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้เล่น โดยโทษของอินเทอร์เน็ตสามารถเกิดขึ้นจากความตั้งใจจากผู้ใช้ไม่หวังดี มิฉะฉิน หรืออาชญากร แต่โทษของอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจของผู้เล่น อาจเกิดจากความผิดพลาดของผู้เล่นและผู้เกี่ยวข้อง กล่าวคือ การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างขาดความพิจารณาและความเหมาะสม โดยบุคคลรอบข้างอาจขาดการชี้แนะ หรือห้ามปรามอย่างจริงจังส่งผลให้อินเทอร์เน็ตทำร้ายผู้เล่น โดยไม่ตั้งใจด้วยตัวของผู้เล่น จากการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในปัจจุบันทำให้ข่าวต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ข่าวเด็กผู้หญิงเล่นอินเทอร์เน็ตนัดพบกับเพื่อนต่างเพศ แต่กลับหายสาบสูญ ในด้านของผู้ชายที่เข้าไปเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อหาเพื่อนแต่กลับต้องมาถูกรังแกจากกลุ่มมิชฉินที่เข้ามาในรูปแบบของเพื่อนทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมีข่าวลงในหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน หรือในด้านของความปลอดภัยจากการเล่นอินเทอร์เน็ตก็ไม่มีความระมัดระวังในการควบคุม โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่ติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ เนื่องจากพวกที่เล่นอินเทอร์เน็ตบางส่วนนั้นจะเป็นกลุ่มมิชฉิน ทำให้เด็กผู้หญิงบางคนต้องตกเป็นเหยื่อของกลุ่มเพื่อนต่างเพศนั้นได้ จะเห็นได้ว่าบางกระแสกล่าวว่อินเทอร์เน็ตควรแก่การควบคุมต่อการรับรู้ของกลุ่มนักเรียนและกลุ่มนักศึกษา แต่บางกระแสกลับมีความคิดเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทรงคุณประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นโปรแกรมที่สามารถศึกษาและเรียนรู้ได้ง่ายประเภทนี้จึงถือเป็นชนวนหนึ่งที่เป็นบ่อเกิดของการเริ่มต้นความนิยมในการใช้อินเทอร์เน็ตในทางบวกและทางลบ

อินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทกับวัยรุ่นอย่างมากในปัจจุบัน ทั้งทางด้านอารมณ์และสังคม เนื่องจากอารมณ์ของวัยรุ่นนั้นจะมีความเปลี่ยนแปลง โกรธง่ายหายเร็ว ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ยาก และคิดเสมอว่าไม่มีใครเข้าใจตนเอง (ทิพย์ภา เชมภูเชาวลิต, 2541, หน้า 93) จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นรู้สึกเปลี่ยวเหงา และต้องการอินเทอร์เน็ตมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยไม่สนใจกับสิ่งแวดล้อมรอบข้างของตนเองที่เกิดขึ้น การเกิดอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงง่าย

และรุนแรงนั้น ขอมส่งผลทำให้เด็กเกิดความรู้สึกออยากลง ไม่ว่าจะเป็ในทางที่ดีหรือทางที่เลว ซึ่งเกิดขึ้นเพียงเพราะอารมณ์ชั่ววูบของวัยรุ่นเท่านั้น (สุชา จันทรเอม, 2540, หน้า 146) การใช้ อินเทอร์เน็ตของ วัยรุ่นอาจส่งผลร้ายต่อผู้เล่นอย่างร้ายแรงหากผู้เล่นอินเทอร์เน็ตขาดวิจารณญาณ และภาวะที่เหมาะสม โดยเฉพาะกลุ่มผู้เล่นที่เป็นเยาวชนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเยาวชน หรือวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และสังคมสูง อย่างที่ สุชา จันทรเอม (2540, หน้า 160) ได้กล่าวไว้ว่า “การย่างเข้าสู่วัยรุ่น จะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการอย่างสูง เป็นสภาพหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย ความคิด จิตใจ อารมณ์ และสังคม” ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกับยวดี เทียรฆประสิทธิ์ (2536, หน้า 52) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นไว้ว่า “ชีวิตของเด็กวัยรุ่นเป็นระยะที่เขาต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองอย่างรวดเร็ว กะทันหัน ทำให้ยากแก่การยอมรับและปรับตัวให้ทัน เด็กวัยรุ่นจะถูกผลักดันจากอารมณ์หลายชนิดที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมายและรุนแรง” เพราะฉะนั้นการที่วัยรุ่นจะนำอินเทอร์เน็ตมาใช้นั้นควรอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ปกครองให้อยู่ในขอบเขตที่พอดี

ทางด้านสังคมของวัยรุ่นนั้นอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญเหมือนกับทางด้าน อารมณ์ เนื่องจากพัฒนาการทางด้านสังคมของวัยรุ่นนั้น ส่วนใหญ่ต้องการสังคมที่อยู่ในรั้ว รว ความเดียวกัน มีรสนิยมเดียวกัน ต้องการสร้างความผูกพันในสมาชิกกลุ่มเดียวกันแบบผู้ใหญ่และเป็นวัยที่มีความรู้สึกรู้สีกต้องการผูกพันกับเพื่อนวัยเดียวกัน (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2530, หน้า 338) การใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นจึงเป็นทางเลือกที่กลุ่มวัยรุ่นต้องการเพราะกลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่ คือกลุ่ม วัยรุ่นทำให้กลุ่มวัยรุ่นมีความต้องการการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความสนุกสนาน และต้องการเพื่อนคุย มากกว่าในกลุ่มวัยอื่น ๆ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าวัยรุ่นในช่วงนี้เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง ถ้า เยาวชนซึมซับแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต ย่อมทำให้เด็กพัฒนาตนเองไปในทางที่ดี และถ้าเยาวชนซึมซับแต่สิ่งไม่ดีย่อมก่อให้เกิดผลเสียแก่ผู้เล่นเอง บุคคลหลายกลุ่มจึงมีความกังวลว่า การเล่นอินเทอร์เน็ต อาจจะมีผลกระทบในแง่ลบมากกว่าแง่บวกกับวัยรุ่น

งานวิจัยในต่างประเทศได้มีการสำรวจครอบครัวทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เด็กที่มีนิสัยติดคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นทำให้เด็กไม่ได้เรียนรู้ถึงสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว กลับสั่งสมนิสัยให้เด็กนั่งอยู่เฉย ๆ และเป็นฝ่ายรับรู้ข้างเดียว โดยไม่ได้ชวนขวายทั้งยังทำให้เด็กไม่ได้ออกไปเรียนรู้โลกภายนอกซึ่งทำให้เกิดผลกระทบกับพัฒนาการของเด็กในวันข้างหน้า ไม่ว่าจะ เป็นพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย หรือสติปัญญา ในประเทศไทยมีการวิจัยพบว่ากลุ่ม วัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศและวัยรุ่นบางกลุ่มใช้อินเทอร์เน็ตดูเรื่อง เซ็กส์ในเวลากลางคือ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเวลาส่วนตัว เงียบสงบ ไม่มีใครมารบกวน ผู้ปกครอง

หลับ และไม่ต้องกลัวผู้ปกครองรู้ซึ่งการที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจหรือศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากเกินไป อาจทำให้เด็กเกิดความสนใจในเรื่องเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศก่อนวัยอันควร โดยอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาได้

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงเชื่อว่าอินเทอร์เน็ตมีส่วนในการพัฒนาอารมณืและสังคมของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน และส่งผลกระทบต่อเยาวชน จึงมีความต้องการศึกษาถึงผลกระทบของอินเทอร์เน็ตที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณืและสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุงและ โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขต อ.เมือง จ.ชลบุรี เนื่องจากโรงเรียนชลราษฎรอำรุงและ โรงเรียนชลกันยานุกูลมีประชากรที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นจำนวนมากเพียงพอต่อการศึกษาพฤติกรรมในระดับกว้างและระดับลึก อีกโรงเรียนทั้งสองตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองซึ่งถือได้ว่า เป็นแหล่งชุมชนและมีสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่หลายแห่ง ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้เข้าไปสัมผัสและเรียนรู้กับอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงผลของการใช้อินเทอร์เน็ตว่าส่งผลมากน้อยเพียงใดต่อวัยรุ่นหรือเยาวชน โดยเป็นการศึกษาข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณื และสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุงและ โรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี
2. เพื่อศึกษาโครงสร้างปรากฏการณ์ของการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณืและสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุงและ โรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ได้ข้อมูลเนื้อหาในการสนับสนุนให้เยาวชนรู้จักใช้อินเทอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้มากที่สุด
2. ทำให้ได้ข้อมูลเนื้อหาในการป้องกันผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นกับเยาวชน
3. ทำให้ทราบถึงผลของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณืและสังคมแก่เยาวชน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าจำกัดอยู่ในขอบเขต ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุงและโรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี จำนวน 3,574 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุงและโรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการแบ่ง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวนตัวอย่างรวม 350 คน ในแบบสอบถามจะถามถึงข้อมูลทั่วไปในการใช้อินเทอร์เน็ตและถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับผลของอินเทอร์เน็ตต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม

จากนั้นคัดเลือกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ กลุ่มนักเรียนที่เล่นอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ และนักเรียนที่ไม่เล่นอินเทอร์เน็ตเลยมาสร้างเป็นกรอบประชากรเพื่อศึกษาโครงสร้างปรากฏการณ์จากผลของอินเทอร์เน็ตต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากนักเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าว และสัมภาษณ์แบบลึก (indepth interview) จนถึงจุดที่ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมีความอิ่มตัว (saturated) ทั้งสองกลุ่ม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผลของอินเทอร์เน็ตต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ ที่มีการเชื่อมต่อกันอยู่ทั่วโลกเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร ค้นคว้าข้อมูลหรือใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะการให้บริการหลากหลาย ได้แก่

1.1 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการรับส่งข้อความผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้งานสามารถรับส่งจดหมายได้ในเวลาอันรวดเร็ว

1.2 ถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล เป็นบริการที่ให้ถ่ายโอนแฟ้มได้ทั้งข้อมูลทั่วไป บทความ โดยให้ผู้ขอบริการเชื่อมต่อ ไปยังแม่ข่ายที่เก็บแฟ้มข้อมูล โดยใช้ชื่อบัญชีที่จัดไว้ให้

1.3 การเข้าใช้เครื่องระยะไกล เป็นเอกสารที่ผู้ใช้สามารถติดต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ห่างไกลได้ โดยผู้ใช้เพียงทำงานอยู่บนเทอร์มินัลของเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองแล้วเรียกคำสั่งที่ใช้ในการติดต่อกับเครื่องระยะไกลผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์

1.4 การค้นหาข้อมูลและเพิ่มข้อมูล เป็นการพัฒนาระบบช่วยในการค้นหาเพิ่มข้อมูลว่าอยู่ที่ใดเพื่อขอใช้ FTP ถ่ายโอนข้อมูลและเพิ่มข้อมูลได้

1.5 กลุ่มสนทนาและข่าวสาร เป็นการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายซึ่งรู้จักกันในชื่อของยูสเน็ต

1.6 การสนทนาทางเครือข่าย เป็นพิมพ์โต้ตอบกันคล้ายกับสนทนาทางโทรศัพท์ ข้อความที่พิมพ์ผ่านเป็นจะไปปรากฏบนหน้าจอของคู่สนทนา ที่เรียกว่า IRC (Internet Relay Chat)

1.7 การค้นหาที่อยู่ เป็นโปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบผู้ใช้ในระบบ ได้แก่ finger หรือค้นหา directory ด้วยระบบ whois

17.1 finger เป็นคำสั่งในยูนิคซ์ที่ใช้ตรวจสอบผู้ใช้ในระบบ คำสั่ง finger ช่วยในการค้นหาชื่อบัญชีผู้ใช้ หรือชื่อจริง ตลอดจนแสดงข้อมูลเบื้องต้นและสถานะบางประการของผู้ใช้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ finger ตรวจสอบได้อีกว่าผู้ใช้นั้นกำลังใช้ระบบอยู่หรือไม่

17.2 whois เป็นชื่อของสมุดรายชื่อผู้ใช้ และในขณะเดียวกันก็เป็นคำสั่งที่ใช้ค้นหารายชื่อจากสมุดนั้นด้วย

1.8 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นอีกบริการหนึ่งที่เปิดเป็นสาธารณะแก่ผู้ใช้ทั่วไป โดยการสมัครเป็นสมาชิกไปยังศูนย์บริการ เมื่อศูนย์บริการมีข่าวสารใหม่มา ก็จะส่งมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

1.9 จดหมายข่าวจดหมายเวียน บริการนี้ ได้แก่ Listserv ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของเครือข่ายบิตเน็ต เมื่อสมาชิกต้องการส่งข่าวไปยังสมาชิกรายอื่นก็จะฝากข้อความด้วยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ให้ศูนย์บริการทำหน้าที่กระจายข่าว

1.10 ระบบแผงข่าว เป็นบริการข้อมูลรูปแบบหนึ่งที่ผู้ใช้พีซีโดยทั่วไปมักจะคุ้นเคย โดยเราสามารถเชื่อมต่อไปหาศูนย์ BBS โดยการ Telnet

1.11 เกมคอมพิวเตอร์ เป็นโปรแกรมที่สามารถถ่ายโอนได้ด้วย FTP

2. วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีพัฒนาการจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยมีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อและทัศนคติไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และถือค่านิยมตามสิ่งแวดล้อมของตนมากขึ้น

3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3 ได้แก่ โรงเรียนชตราษฎร์บำรุงและโรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี

4. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่น โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ได้แก่ อิทธิพลจากลักษณะทางชีววิทยา อิทธิพลจากครอบครัว และอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมนอกรบ้าน ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ข้อทำให้สามารถแบ่งประเภทอารมณ์ของวัยรุ่นได้ 3 ประเภท ดังนี้

- 4.1 ประเภทก้าวร้าวรุนแรง เช่น อารมณ์โกรธ อิจฉาริษยา เกือบชั่ง
- 4.2 ประเภทเก็บกดเอาไว้ เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้า เสียใจ
- 4.3 ประเภทอารมณ์สนุก เช่น ความรัก ชอบ สุขสบาย พอใจ

โดยการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับตาม วัตถุประสงค์จากแบบสอบถาม และคำสัมภาษณ์

5. พัฒนาการทางด้านสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นเกี่ยวกับสถานะความเป็นอยู่ในสังคมตามลำดับขั้น เช่น ต้องการอิสระมากขึ้น ต้องการเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดเป็นของตัวเอง ชอบอยู่ตามลำพัง โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และสังคม วัตถุประสงค์จากแบบสอบถาม และคำสัมภาษณ์

6. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุง และโรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี

7. กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชลราษฎรอำรุง และโรงเรียนชลกันยานุกูล จ.ชลบุรี

8. โครงสร้างปรากฏการณ์ หมายถึง รูปแบบหรือแบบแผนของพฤติกรรมที่มีการแสดงออกมาก อันเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำ กิจกรรม หรือสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นในงานวิจัยนี้จะหมายถึง โครงสร้างปรากฏการณ์ทางด้านอารมณ์ และสังคมที่นักเรียนแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม หรือคำพูดอันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นและการไม่ใช้อินเทอร์เน็ต